

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Modificările cadrului normativ referitor la soluționarea contestațiilor în materia încadrării în grad de handicap, ca urmare a demersurilor instituției Avocatul Poporului

Având în vedere demersurile repetate efectuate de instituția Avocatul Poporului în perioada 2024-2026, în legătură cu eficientizarea activității comisiilor de evaluare și încadrare în grad de handicap, prin dosarele instrumentate, anchetele efectuate, adresele și recomandările transmise autorităților competente, în special Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale și Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, constatăm cu satisfacție că recomandările Avocatului Poporului au fost preluate de modificările aduse cadrului legal în materie.

În acest context, semnalăm intrarea în vigoare, la data de 4 septembrie 2026, a noului Regulament de organizare și funcționare a Comisiei Superioare de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap-CSEPAH, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități nr. 784/2026, care aduce modificări cadrului procedural privind soluționarea contestațiilor la certificatele de încadrare în grad și tip de handicap. Am considerat oportun să vă aducem la cunoștință dispozițiile normative relevante în raport cu problematicile semnalate anterior de instituția Avocatului Poporului autorităților competente.

Un prim aspect relevant îl reprezintă măsurile de eficientizare a activității Comisiei Superioare și de îmbunătățire a sprijinului acordat persoanelor cu dizabilități, recomandate de Avocatul Poporului și care au fost avute în vedere de autorități.

Avocatul Poporului a emis un număr mare de recomandări cu referire la temporizarea soluționării contestațiilor de către Comisia Superioară și prejudiciile aduse astfel drepturilor persoanelor cu handicap. Preocupările exprimate de instituția Avocatului Poporului au vizat îmbunătățirea funcționării mecanismului de soluționare a contestațiilor și respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități.

În Recomandarea nr. 104/2024, adresată președintelui ANPDPD și președintei Comisiei Superioare, în urma clarificării cauzelor care determină depășirea termenului de soluționare a contestațiilor privind certificatul de încadrare în grad de handicap, însușită, s-a solicitat inițierea de demersuri, de natură administrativă și normativă, în vederea eficientizării activității de soluționare a contestațiilor și a respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități în cursul procesului de evaluare.

Una dintre recomandările adresate cu acest prilej - punctul a. al Recomandării 104/2024 a fost „suplimentarea numărului membrilor Comisiei Superioare, dar și a personalului care acoperă Secretariatul tehnic al Comisiei”, iar punctul e. al Recomandării „analizarea oportunității unor proiecte de acte normative care să aibă în vedere o armonizare a legislației în beneficiul persoanei cu handicap, prin declanșarea automată a procedurilor

privind aplicarea prevederilor altor legi decât Legea nr. 448/2006 dacă acestea pot contribui, prin beneficiile sociale instituite, la bunăstarea persoanei cu handicap”.

Apreciem că **dispozițiile art. 3 și art. 4 alin. (3)** din noul **Regulament** au preluat aceste recomandări, având în vedere că prevăd **posibilitatea suplimentării componenței Comisiei Superioare și a secretariatului acesteia, în funcție de volumul și specificul activității**, iar **art. 14 alin. (14) reglementează informarea și îndrumarea obligatorie a persoanelor** cărora, în urma soluționării contestației, li s-a emis **decizie de respingere, către alte servicii de sprijin social, de care pot beneficia în baza prevederilor altei legi decât Legea nr. 448/2006 pentru protecția și promovarea persoanelor cu handicap** (Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare).

În **recomandările ulterioare** Recomandării 104/2024 emise de Avocatul Poporului, a fost reiterată solicitarea **soluționării cu celeritate a contestațiilor** și respectarea termenului legal de soluționare, a normelor interne și a practicii CEDO în materie.

Prin răspunsul privind **însușirea Recomandării nr. 210/2026**, adresate în dosarele nr. 2996/2026, nr. 7640/2026, nr. 17085/2026, nr. 19261/2026, nr. 19437/2026, nr. 4469/2026 și nr. 13399/2026, ANPDPD a precizat că, la nivelul ANPDPD și al Comisiei Superioare **se depun eforturi susținute pentru eficientizarea și îmbunătățirea continuă a fluxului de soluționare a contestațiilor**.

În legătură cu **demersurile Avocatului Poporului pentru corectarea situațiilor în care exercitarea dreptului de a contesta certificatul de încadrare în grad de handicap a condus la agravarea situației juridice și patrimoniale a persoanei cu dizabilități**, noul **Regulament al CSEPAH prevede imposibilitatea înrăutățirii situației contestatarului în cadrul procedurii de soluționare a contestației**.

Potrivit **art. 14 alin. (8)** din noul **Regulament**, constatarea, **în cursul soluționării contestației**, a faptului că încadrarea stabilită prin certificatul contestat este superioară celei rezultate din aplicarea criteriilor medico-psihosociale **nu poate determina modificarea încadrării într-un sens mai puțin favorabil contestatarului**. Într-o asemenea situație, contestația se soluționează potrivit regulilor aplicabile respingerii acesteia ca neîntemeiată, iar eventuala reevaluare a persoanei este analizată distinct, în condițiile legii, potrivit **art. 14 alin. (9)** și art. 15 din **Regulament**.

Această **soluție normativă** prezintă o **relevanță deosebită** prin raportare la **problematica semnalată anterior de instituția Avocatului Poporului, în perioada 2024-2026, când mai mulți petenți cu dizabilități s-au adresat instituției Avocatului Poporului, reclamând situații în care contestarea certificatelor de încadrare în grad de handicap la Comisia Superioară de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap din cadrul ANPDPD, a fost urmată de emiterea unor decizii de neîncadrare**, iar agențiile județene pentru plăți și inspecție socială (AJPIS) au dispus **recuperarea prestațiilor sociale acordate în baza certificatelor contestate, pentru perioade anterioare comunicării deciziilor Comisiei Superioare**.

Practic, în forma anterioară a **Regulamentului**, **exercitarea dreptului de a contesta certificatul**, în vederea obținerii unei încadrări mai favorabile, putea avea drept **consecință o situație mai defavorabilă decât cea existentă anterior formulării contestației**. Persoanele în cauză riscau nu numai pierderea drepturilor pentru viitor, ci și **obligarea la restituirea sumelor încasate cu bună-credință, în temeiul certificatelor de încadrare în grad de handicap aflate în vigoare la momentul acordării prestațiilor**.

În acest context, prin **Adresa nr. 28261/2024**, instituția **Avocatului Poporului a semnalat ministrului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale** dificultățile generate de cadrul normativ aplicabil, evidențiind riscul ca **exercitarea dreptului la contestație să atragă consecințe juridice și patrimoniale negative pentru persoana cu**

dizabilități, inclusiv în privința prestațiilor sociale acordate în perioada în care certificatul contestat constituia temeiul exercitării drepturilor acesteia.

De asemenea, **am semnalat această problemă Biroului Contencios Administrativ** din cadrul Serviciului Contencios Constituțional al instituției Avocatul Poporului, în vederea **optimizării demersurilor instituționale prin acțiuni în contencios administrativ**, care au fost **soluționate favorabil la instanța de fond** (actualmente judecându-se recursul declarat de autorități).

Totodată, **art. 14 alin. (5)** prevede că, **în cazul respingerii contestației ca tardiv formulată, inadmisibilă sau neîntemeiată, certificatul de încadrare în grad și tip de handicap contestat își menține valabilitatea**. În același sens, art. 15 alin. (1) și (2) consacră **caracterul distinct al procedurii de soluționare a contestației față de procedura de reevaluare**.

Aceste **garanții procedurale** sunt relevante întrucât **întrerup legătura directă dintre exercitarea dreptului la contestație și riscul înrăutățirii situației juridice și patrimoniale a persoanei cu dizabilități**. Eventuala necesitate a reevaluării urmează să fie analizată distinct, în cadrul procedural prevăzut de Regulament, **fără ca identificarea unor posibile erori de încadrare să determine agravarea situației contestatarului în procedura declanșată prin exercitarea dreptului său de a contesta certificatul**.

Soluțiile reglementate de Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități nr. 784/2026 **răspund problemelor fundamentale semnalate autorităților de instituția Avocatului Poporului** și aduc un aport semnificativ la **consolidarea protecției persoanelor cu dizabilități în cadrul procedurilor de contestare a certificatelor de încadrare în grad de handicap**. Dispozițiile noului **Regulament de organizare și funcționare a Comisiei Superioare de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap** prezintă o **corespondență clară cu recomandările Avocatului Poporului** rezultate din demersurile întreprinse **privitor la eficientizarea activității Comisiei Superioare, suplimentarea personalului și îndrumarea persoanelor către servicii de sprijin social** atunci când nu îndeplinesc criteriile de încadrare în grad de handicap.

Apreciem că această **evoluție normativă** constituie **un reper pozitiv pentru activitatea instituției Avocatul Poporului** și confirmă **relevanța demersurilor întreprinse prin Domeniul privind drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor și persoanelor cu handicap** pentru îmbunătățirea cadrului legal privind **protecția drepturilor persoanelor cu dizabilități și consolidarea garanțiilor procedurale aplicabile**.